

hed, men at det samlende element viser sig ved, at to eller flere sideordnede virksomheder har aftalt sammen at underlægge sig en fælles interesse.

Grundlaget for en sådan ægte vandret koncern er en aftale mellem indbyrdes uafhængige virksomheder, som af egen fri vilje underlægger sig et hovedkontor eller en anden instans. Her er ingen modervirksomhed i lovens forstand.

Men den bestemmende interesse kan også være dannet ved en reelt set lodret koncern, hvor den herskende interesse dog ikke er forpligtet til at aflægge koncernregnskab. Dette kaldes også en uægte vandret koncern. Det kan f.eks. være en enkeltmandsvirksomhed eller andre virksomhedsformer, som er undtaget fra kravet om at aflægge årsrapport, jf. lovforslagets § 3, stk. 2. Det kan også være ikke-erhvervsdrivende organisationer eller sammenslutninger. Endvidere kan det være en privatperson, der ejer kapitalandele i de pågældende virksomheder eller på anden måde har bestemmende indflydelse over de kun tilsyneladende sideordnede virksomheder.

En særlig situation er de tilfælde, hvor flere personer og/eller organisationer og virksomheder m.v. ejer kapitalandele, der sammenlagt giver bestemmende indflydelse, og som i kraft heraf faktisk udøver sådan indflydelse. Samarbejdet mellem disse fysiske og juridiske personer kan hidrøre fra en aftale mellem ligestillede parter, men kan også hidrøre fra andre, uformelle forbindelser, der sandsynliggøres ved det faktiske samarbejde om at styre koncernen og ved interessens evne til at styre de underlagte, tilsyneladende sideordnede virksomheder. Ofte kan der være tale om virksomheder eller organisationer, der fremstår med forskellige rådighedssubjekter (ledelser) men med fælles rettighedssubjekter, f.eks. kapitalejere, eller faktiske eller retlige interessehavere (f.eks. legatarer i fonde).

7. direktivs artikel 12, der ikke er bindende for medlemsstaterne, indeholder regler om vandrette koncerner (sideordningskoncerner i modsætning til de lodrette underordningskoncerner). Der findes ikke regnskabsretlige eller selskabsretlige EU-forskrifter om sådanne koncerndannelser i øvrigt.

Ved implementeringen af 7. direktiv ved lov nr. 308 af 16. maj 1990 blev artikel 12 ikke indført i dansk ret. Begrundelsen fremgår ikke direkte af forarbejderne.

Ændringsforslagets nye § 109 a tilsigter pligt til at aflægge koncernregnskab for vandrette koncerner. I overensstemmelse med 7. direktivs artikel 12, stk. 1, bestemmer ændringsforslagets stk. 1, at alle de i den vandrette koncern samarbejdende virksomheder principielt hver for sig skal aflægge koncernregnskab. De kan dog aftale, at kun én af virksomhederne faktisk aflægger koncernregnskabet på koncernens vegne. Dette skal så ske under iagttagelse af kravene i lovforslagets § 13 om blandt andet kontinuitet og konsistens i regnskabsaflæggelsen, ligesom det gennemgående må være den samme virksomhed, der aflægger koncernregnskabet, således at der kun skiftes regnskabsaflægger, hvis særlige forhold gør det nødvendigt. Dette stemmer også med princippet i ændringsforslagets stk. 3, hvorefter de fleste regler om lodrette koncerner gælder for de vandrette koncerner, idet direktivets og dermed lovforslagets anvendelse af ordet »modervirksomhed« skal erstattes med en helhed bestående af samtlige de i den vandrette koncern indgåede virksomheder (på øverste niveau). Endvidere gælder det her som overalt i lovforslaget og dettes koncernafsnit, at lovforslagets almindelige regler, f.eks. de grundlæggende krav i kapitel 3, gælder uanset henvisning.

Selve definitionen af en vandret koncern er fastsat i ændringsforslag nr. 15 til bilag 1, B, hvor der foreslås indføjet et nyt nr. 5. Definitionen indeholder koncernsammenhænge som beskrevet i direktivets artikel 12, stk. 1, litra a og b, der svarer til ændringsforslagets bilag 1, B, nr. 5, punkt 1) og 2). Herudover er i punkt 3) indsat en definition af en uægte vandret koncern, dvs. de tilfælde, hvor der nok er en interesse i toppen af koncernen, men hvor denne interesse ikke selv har pligt til at aflægge koncernregnskab.

»Interesse« er defineret i ændringsforslag nr. 17 til bilag 1, B, nr. 9. Denne konstruktion er ikke nævnt i direktivet. Der kan både være tale om enkelte enheder eller grupper af enheder. For de sidstes vedkommende behøver grupperingen ikke at være formaliseret. Der kræves i stedet, at de i gruppen deltagende enheder, hvad enten det er personer eller organisationer, tilsammen har henholdsvis udøver bestemmende indflydelse over virksomhederne, alt efter hvad der kræves i de enkelte situationer, som er opregnet i lovforslagets bilag 1, B, nr. 4. Definitionen indebærer, at koncernindikationen enten afhænger af, at en modervirksomhed har ret til bestemmende ind-